

Mødet den 3. Februar 1916.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Harald Jensen.

1. (J. Nr. 485—1915). Fra Ligningskommissionen forelaa følgende Indstilling til Afgørelse af forskellige Sager angaaende **urigtig Selvangivelse** ved Erlæggelse af Bøde efter mindelig Overenskomst.

»Hoslagt fremsendes Erklæringer fra syv Skatteydere, der overfor Ligningskommissionen er indgaaet paa at betale Bøde for urigtige Selvangivelser, nemlig:

Købmand C. J. Ring.

Det for lidt betalte Skattebeløb 2 Gange 10794 Kr.

Guldsmed Henri Petersen.

Det for lidt betalte Skattebeløb 2 Gange 1200 »

Købmand R. V. J. Olsen.

Det for lidt betalte Skattebeløb 3 Gange 7000 »

Æskefabrikant H. E. Jensen.

Det for lidt betalte Skattebeløb 2 Gange 800 »

Kobbørsmed H. C. Hansen.

Efterbetaling af Skat plus 1500 Kr. Bøde 7000 »

Partikulier A. J. Frederiksen.

Efterbetaling af Skat plus 100 Kr. Bøde 500 »

Møbelfabrikant P. Thorsen.

Det for lidt betalte Skattebeløb 3 Gange 5000 »

ialt 32294 Kr.

Der er saavel ved Ansættelsen af Bøderne som Afviklingsvilkaarene taget Hensyn til de særlige Forhold, som blev fremført for Kommissionen under Sagernes Behandling.

Kommissionen tillader sig at henstille til det ærede Byraad, at Sagerne ordnes i Minde-
lighed mod, at de paagældende opfylder de af hver især indgaaede Forpligtelser.«

F o r m a n d e n forelagde Indstillingen.

J a k o b J e n s e n fandt det ret ejendommeligt at se Kobbersmed H. C. Hansen opført paa denne Liste, efter den Omtale Hansen havde faaet her i Byraadet.

F o r m a n d e n havde hørt sige, at Hansen var forholdsvis uskyldig, idet det skulde have været en Bogholder, der havde begaaet Fejlen.

J a k o b J e n s e n kendte nok den Slags For-
klaringer fra den Tid, Taleren sad i Lignings-
kommissionen.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 486—1915). Indstilling fra Ligningskommissionen om Afgørelse af forskellige Sager angaaende **urigtig Selvangivelse** ved Efterbetaling af for lidt erlagt Skat uden Anvendelse af Bøde, saalydende:

»Hoslagt fremsendes Erklæringer fra 17 Skatteydere, der overfor Ligningskommissionen er indgaaet paa at efterbetale for lidt erlagt Skat for Aaret 1914—15, nemlig:

Træhandler J. C. Wissing	125 Kr.
Papirhandler Arth. Hvilsted	135 »
Bagermester R. P. Nielsen	315 »
Brændehandler C. Christiansen	100 »
Foreningsbud H. Rosendahl	50 »
Fhv. Slagtermester R. Jørgensen	50 »
Vognmand S. P. M. Petersen	235 »

At overføre 1010 Kr.

Overført 1010 Kr.

Købmand M. Vilhelmsen	110	»
Murermester M. P. Jensen	120	»
Bagermester E. C. Zacho	285	»
Købmand M. V. Hansen	335	»
Bagermester M. E. Becher	110	»
Paraplyfabrikant J. W. Blinkenberg	375	»
Bagermester A. J. Pihl	155	»
Konstruktør N. C. Rasmussen	70	»
Købmand H. B. Thomsen	265	»
Restauratør S. P. Nielsen	360	»

ialt 3195 Kr.

Fejlene i de paagældende Selvangivelser er opdagede i Løbet af indeværende Skatteaar, og Kommissionen er af den Opfattelse, at ingen af de omhandlede Skatteydere har opgivet urigtigt mod bedre Vidende. Man har som Følge heraf ikke ment at kunne anvende Bødestraf.

Kommissionen tillader sig at henstille til det ærede Byraad, at Sagerne ordnes i Mindelighed mod, at de paagældende opfylder de af hver især indgaaede Forpligtelser om Efterbetaling.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 293—1915). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedrørende **Planer til Bebyggelse ved Bispetorvets vestre Side.**

Møller erindrede om, at Byraadet i November f. A. havde solgt sin Facaderet ved Bispetorvets vestre Side til Andelsselskabet for 25000 Kr. Fordelen herved var, dels at man fik det nævnte Beløb, og dels at man vilde faa en Pragtbygning opført det paagældende Sted til Afløsning af de grimme gamle Bygninger, men der var det uheldige ved Overenskomsten, at Gaden mellem Domkirken og Rozzis Ejendom ikke vilde kunne udvides i en meget lang Aarrække. Senere havde

forskellige Omstændigheder, bl. a. en Skrivelse fra Etatsraad Filtenborg, bevirket, at Sagen paany var blevet taget op til Drøftelse, og Udvalget mente nu, at det for en overkommelig Sum var muligt at opnaa den meget ønskelige Udvidelse af den nævnte Gade. Den første Betingelse herfor var naturligvis, at Fru Skoubys Ejendom maatte købes, og man havde da først tænkt sig at formaa Nationalbanken til at flytte sin Filial derover, men man var snart blevet klar over, at denne Vej ikke var fremkommelig, navnlig fordi Kommunens Offer vilde blive for stort, antagelig ca. 140000 Kr., og dels fordi der ikke var Tid til at føre den nødvendige Forhandling med Nationalbanken. I et nyt Møde, hvor Andelsselskabet var repræsenteret ved Direktør Nielsen og Arkitekt Clausen, havde man saa søgt at komme overens paa Basis af, at Kommunen tillod Andelsselskabet en større Fremrykning paa Torvet mod en Indrykning ud mod Gaden, men ogsaa denne Tanke viste sig ugørlig. Forhandlingerne havde i det hele taget været meget vanskelige, fordi Andelsselskabet allerede havde sluttet Overenskomst med Rozzi om en snarlig Udflytning. Man opnaaede dog at faa Andelsselskabets to Repræsentanter til at tage Sagen op igen til ny Overvejelse, og der kom et nyt Møde i Stand, hvor Direktør Anders Nielsen, Direktør Nielsen, Arkitekt Clausen og Overrets-sagfører Stampe var til Stede. I dette Møde fastholdt de nævnte Herrer, at den første Plan for Bebyggelsen var den bedste, og at de meget nødt gik med til at ændre den, men sluttelig naaede man dog til en Ordning, som Udvalget kunde anbefale Byraadet at tiltræde. Andelsselskabet skulde købe Fru Skoubys Ejendom, mod at Kommunen ydede et Tilskud af 75000 Kr., og

man vilde saa faa Gaden udvidet i dens hele Længde til April 1920, tidligere lod det sig af Hensyn til Lejeforholdene ikke gøre. De 25000 Kr., som Selskabet skulde betale Kommunen for Facaderetten mod Torvet, skulde ikke berøres af den ny Overenskomst, saa den egentlige Udgift blev altsaa kun 50000 Kr. Der gaves altsaa nu en god Lejlighed til at faa det gamle Spørgsmaal om Udvidelse af Gaden mellem Kirken og Rozzis Ejendom løst paa en god Maade. Man vilde baade opnaa at faa en god Forbindelse mellem Torvene og Havnen og at faa Kirken til at ligge friere. Udvalget vilde derfor indstændigt anbefale Byraadet at tiltræde Forslaget, idet det var ganske overbevist om, at den tænkte Ordning vilde være en stor Vinding for Byen. Dersom man ikke slog til nu, vilde Gaden ikke blive udvidet det første Par Hundrede Aar. Hvad den pekuniære Side angik, mente Udvalget det bedst at laane Beløbet af Marselisborgfonden og afdrage det med 10000 Kr. aarligt paa de ordinære Budgetter. Sagen havde Hastværk, idet Andelsselskabet skulde have Bestyrelsesmøde en af de aller første Dage. Gik Sagen i Orden, skulde Gadeudvidelsen høre med til Ejendommen som ubebygget Areal, og Kommunen skulde afholde Brolægningsudgifterne, hvorimod Andelsselskabet skulde afholde alle Omkostningerne ved Handelen. Under Forhandlingerne var man gaaet ud fra, at Fru Skoubys Ejendom vilde koste 185000 Kr., men der blev forlangt 200000 Kr. for den. Skulde den imidlertid komme til at koste lidt mere, end Andelsselskabet vilde give, mente Udvalget det uforsvarligt at lade Sagen strande for en 5000 à 10000 Kroners Skyld, og det vilde derfor gerne have Bemyndigelse til at forøge Byens Tilskud med et saadant mindre Be-

løb, hvis det skulde vise sig absolut nødvendigt. Maaske kunde man til Gengæld forlange, at Facadetegningen skulde udbydes i Konkurrence.

Formanden skulde indrømme, at det vilde være en stor Fordel at faa Gaden mellem Domkirken og Rozzis Ejendom udvidet, men maatte dog hævde, at der burde gøres alt muligt for, at den ny Bygning kunde blive saa smuk og harmonisk overfor Kirken og Teatret, som det lod sig gøre. Taleren vilde derfor henstille til Udvalget at stille det som en Betingelse, at Facaden blev udbudt i Konkurrence. Arkitekt Clausen var ganske vist en særdeles dygtig Arkitekt, men selv den dygtigste kunde jo tage fejl, saa den eneste Garanti, som kunde skaffes, for at faa noget smukt var at iværksætte en Konkurrence.

Jakob Jensen troede ikke, man paa det nuværende Stadium skulde forlange Konkurrence, idet dette Spørgsmaal ikke havde været tilstrækkeligt fremme under Forhandlingerne til, at man kunde stille Forlangendet nu. At stille et bestemt Forlangende om Konkurrence vilde omtrent være at slaa hele Sagen i Stykker. Noget andet var, om man kunde komme ind paa Sagen, hvis Andelsselskabet forlangte et højere Tilskud.

Mikael Johansen takkede Udvalget for Indstillingen, som han varmt kunde anbefale, og tilraadede at bemyndige Udvalget til at yde et Tilskud paa indtil 10000 Kr. ud over de 75000 Kr., hvis det skulde vise sig nødvendigt. Det vilde naturligvis være overordentlig heldigt, om der kunde skabes Harmoni mellem Bygningerne omkring Bispetovet, men det gjaldt dog først og fremmest om at faa Sagen i Orden.

Formanden troede ikke, at Sagen vilde blive slaaet i Stykker, fordi man stillede Krav om

Konkurrence, naar blot Kravet blev stillet paa rette Maade. Selskabet havde jo ogsaa selv Interesse i at faa en Konkurrence iværksat. Dersom Forlangendet om Konkurrence skulde møde afgjort Modstand, kunde man jo frafalde det igen.

N. J o h. L a u r s e n mente, at man skulde vogte sig for at stille Arkitekten en umulig Opgave, og det var umuligt at skabe en Bygning, som harmonerede med baade Domkirken og Teatret.

F o r m a n d e n fandt, at Harmonien maaske netop blev tilvejebragt ved at finde den gyldne Middelvej mellem de to nævnte Bygninger.

J a k o b J e n s e n vilde anse det for meget drøjt for Udvalget at maatte forlange Andelsselskabets Arkitekt suspenderet.

F o r m a n d e n troede ikke, at Arkitekt Clausen vilde blive fornærmet, fordi man forlangte Konkurrence.

M ø l l e r mente, at man kunde forsøge paa at faa Andelsselskabet til at udbyde Konkurrence, men naturligvis maatte man ikke lade Sagen strande paa dette Krav.

N. J o h. L a u r s e n fandt det vanskeligt at forlange Konkurrence, navnlig af Hensyn til Arkitekt Clausen, som Andelsselskabet jo vist allerede havde bundet sig ret stærkt til.

J a k o b J e n s e n vilde sætte Pris paa at faa Facaden udbudt til Konkurrence og skulde gerne bidrage til at faa en saadan iværksat, hvis der skulde vise sig en Mulighed derfor.

F o r m a n d e n troede ikke, det vilde være vanskeligt at gennemføre Kravet om Konkurrence, og mente, det vilde lette Sagen for alle Parter, at Kravet blev stillet som en Betingelse for at gaa ind paa den foreslaaede Ordning. Skulde der vise sig stærk Modstand, kunde man frafalde Kravet.

Magnus Nielsen ansaa det for meget vanskeligt at faa en Konkurrence iværksat, men mente, at Arkitekt Clausen havde saa meget tilovers for sin Kunst, at han vilde stræbe efter at skabe den smukkeste mulige Facade. Endelig vilde det ogsaa være meget vanskeligt for Selskabet at vente flere Maaneder, før Arbejdet kunde begyndes. Den eneste Maade Taleren kunde tænke sig, var at formaa Arkitekt Clausen til at lade enten Kampmann eller Rosen censurere hans Tegning.

Jakob Jensen troede ikke, at Andelsselskabet vilde vente 4 Maaneder endnu paa at begynde at bygge, og saa lang Tid vilde en Konkurrence mindst vare. Dersom den nu foreliggende Plan ikke gik i Orden, vilde Selskabet begynde efter den gamle Plan allerede i næste Uge.

Formanden fandt det rigtigst at give Udvalget Bemyndigelse til at stille Forlangende om en Konkurrence. Skulde Kravet ikke kunne gennemføres, kunde man muligvis formaa Arkitekt Rosen til at bistaa Clausen med Facadetegningen.

Møller ansaa det efter de ved Mødet med Andelsmændene faldne Udtalelser for ganske umuligt at faa en Konkurrence iværksat, hvis den skulde forhale Arbejdet i 4 Maaneder.

Marthin Hansen var bange for, at et Krav om Konkurrence vilde ødelægge hele Sagen, men troede sikkert, at Clausen vilde efterkomme et Ønske fra Udvalget om at konferere med andre Arkitekter.

Jakob Jensen troede, at Arkitektforeningen vilde modsætte sig Konkurrence, efter at Andelsselskabet havde bundet sig til Clausen.

J. C. Petersen mente, at der ikke var anden Udvej end at søge at formaa Clausen til at raadslaa med andre om Facaden.

Møller ansaa det for givet, at Arkitektforeningen ikke tillod Konkurrence imod Clausens Ønske.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 389—1915). Andragende fra Aarhus Bog- og Stenrykkerforening om Fordeling af **Kommunens Bogtrykarbejde** mellem Foreningens Medlemmer.

Formanden meddelte, at der var søgt Oplysning om, hvorledes Sagen var ordnet i Odense. Ordningen var der saaledes, at Kommunens Bogtrykarbejde med Undtagelse af de stadige Arbejder blev tilstillet Bogtrykkerforeningens Formand, som fordelte dem mellem Foreningens Medlemmer. Maaske kunde man gaa den Vej eller ogsaa blot henstille til de forskellige Udvalg at fordele deres Bogtrykarbejde saa godt som muligt mellem Bogtrykkerne.

Møller bemærkede, at Belysningsudvalget, som jo havde meget Bogtrykarbejde, stadig forsøgte at fordele sit Arbejde dog naturligvis under Hensyn til, hvor man kunde faa det billigst udført.

N. Joh. Laursen ansaa det for umuligt at gennemføre en helt retfærdig Fordeling.

Andragendet afsloges.

5. (J. Nr. 480—1915). Indstilling fra Brolægningsudvalget i Sagen angaaende den **Ejendommene Nr. 22—36 i Frederiksalle paahvilende Forpligtelse til Renholdelse af Gaden**, saalydende:

»Udvalget tillader sig herved paany at fremsende Sagen om Renholdelse af Frederiksalle udfor Ejendommene Nr. 22—36 i samme Gade med den af Sagfører Krag Møller afgivne Erklæring af $24\frac{1}{2}$ d. A. Af denne Erklæring skal man særlig fremhæve Slutningsbemærkningerne, som lyder saaledes:

»Efter det saaledes foreliggende kan der formentlig nu næppe være Tvivl om, at Kommunen har Pligt til at sørge for, at der fra de paa-gældende Ejendomme er Adgang til Frederiks-alle. Men Spørgsmaalet er dernæst, om den een Gang etablerede Adgang fra hver af Ejendommene direkte ud til Gaden nødvendigvis skal bibeholdes, eller om Kommunen, trods det ved Udstykningen passerende, kan ordne Adgangen paa anden Maade.

Da der imidlertid ikke foreligger noget om, at Adgangen i sin Tid er lovet etableret paa en bestemt Maade,

da den nuværende Ordning af Adgangsforholdene naturligt hænger sammen med den Ejendomsejerne indrømmede Brugsbeføjelse med Hensyn til hele det mellem Ejendommene og Gaden liggende Grundstykke, og

da Kommunen i H. t. det i sin Tid tagne Forbehold til enhver Tid kan tage denne Brugsbeføjelse tilbage,

finder jeg det overvejende sandsynligt, at Kommunen kan forandre Adgangsforholdene.

Om end det maaske ikke kan betegnes som aldeles udelukket, at Lodsejerne gennem Rets-sag kan tiltvinge sig hver sin Adgang, kan jeg i H. t. det anførte og for at komme til et Resultat, efter at alle Forhandlinger med Lods-ejerne har vist sig frugtesløse, gentage mit tidligere Forslag om at fratage Ejerne Brugen af Jordstykket og henvise dem til at benytte en fælles Adgang over Grundstykket ved dettes sydlige Ende og hen forbi alle Husene, til hvilket Formaal en passende Del af Grunden maa udlægges, idet Kommunens Grund som før omtalt gaar helt ind til Bygningerne.

Men da Sagen altsaa efter de fremkomne Oplysninger er mere tvivlsom end tidligere, har jeg ikke villet undlade paany at forelægge den for det ærede Udvalg, ogsaa fordi man maaske paany ønsker Sagen behandlet i Byraadet.«

I Henhold hertil skal Udvalget foreslaa

1. at Kommunen i Henhold til den i Byr. Forh. 1872 Side 68 anførte Overenskomst fratager Grundejerne Brugsretten af det foran Ejendommene liggende Areal,
2. at der anbringes et $3\frac{1}{2}$ Alen højt Plankeværk i 4 Alens Afstand fra Ejendommenes Facader (paa vedlagte Plan betegnet med A—B—C),
3. at der til Anbringelse af Plankeværket, hvis Længde er 52 løb. Meter (83 løb. Alen) samt til Ordning af Forholdene paa Arealet mellem nævnte Plankeværk og Stakittet langs Gaden bevilges et Beløb ca. 1000 Kr.«

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 25⁷—1915). Til Erklæring forelaa et til Indenrigsministeriet indsendt Andragende fra en paa Fattiggaarden indlagt Mands Hustru, Ingeborg Christiansen, om **Tilladelse til at genoptage et af Manden deponeret Gæstgiverborgerskab.**

Fra Magistraten forelaa Erklæring om, at det formentlig er tvivlsomt, om ikke Ordet »Beværtner-næring« i Beværtnerlovens § 44, 7 Stk. ogsaa omfatter Næring som Gæstgiver, idet Adkomst til denne Næring jo tidligere faktisk gav Ret til Beværtning (ogsaa af andre end de herbergerede), og at i hvert Fald Borgerskabet, hvis det kan genoptages, formentlig kun vil kunne give Indehaverne Ret til egentlig Gæstgivernæring, altsaa ikke Ret til at beværte andre end de herbergerede.

Magistratens Erklæring tiltraadtes.

7. (J. Nr. 396⁴—1915). Andragende fra Kellner L. Andersens Hustru om Bevilling til en **Badekur paa Aarhus Vandkuranstalt.**

15 Kr. bevilgedes.

8. I Stedet for **Vurderingsmand** for Søndre Kreds 2. Distrikt, Murermester S. Rasmussen, der er bortflyttet fra Byen, valgtes Murermester J. Mortensen, og i Stedet for Vurderingsmand for Nordre Kreds 3. Distrikt, Tømrmester Bjerregaard Jensen, der ligeledes er bortflyttet, valgtes Tømrmester Jacob Christensen.

